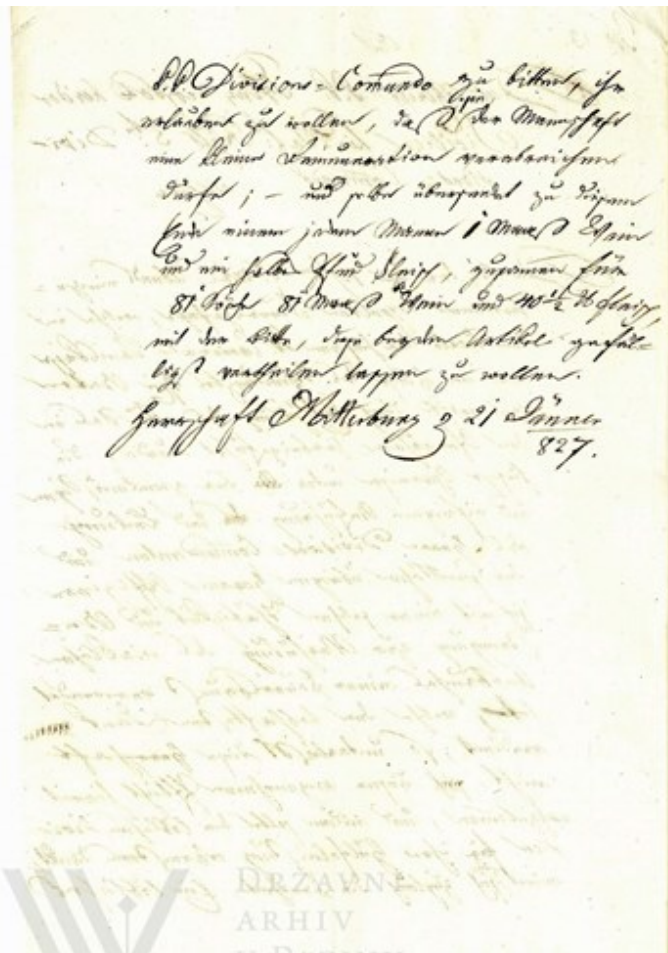
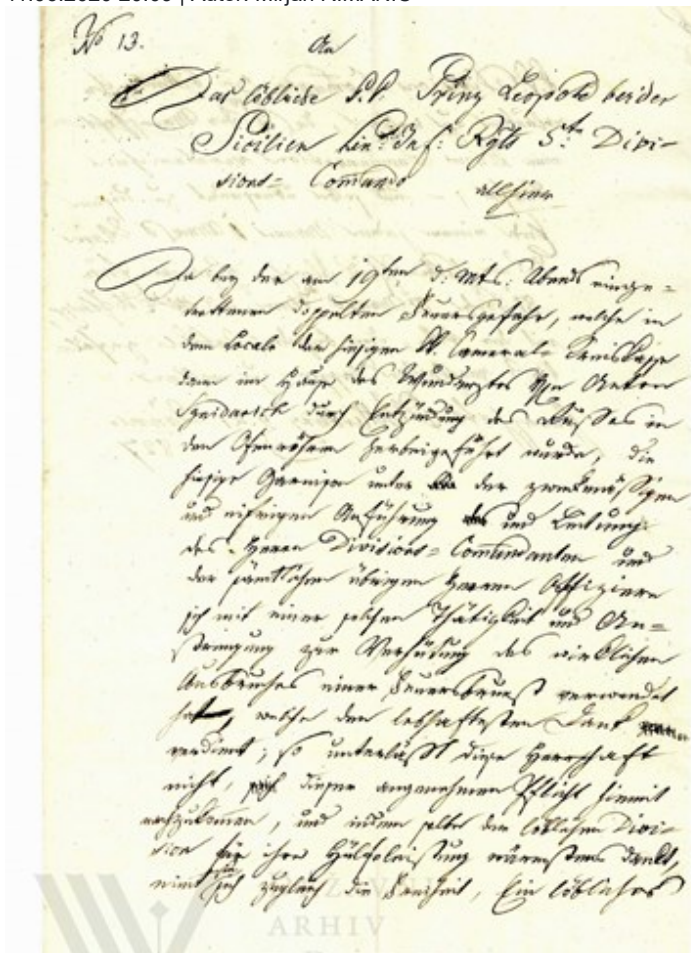

DAN ARHIVA Prirodne nepogode i zarazne bolesti na području Pazinštine

11.06.2020 20:09 | Autor: Mirjan RIMANIĆ

TEKST SE NASTAVLJA NAKON OGLASA

Osiguraj svoj dom ili poslovni prostor Raptor sustavom video nadzora! Vrhunska cijena i kvaliteta!

Sponsored by Midas

Izložba je tematski podijeljena u tri glavne cjeline: "Prirodne nepogode i požari", "Zarazne bolesti" i "Bolesti životinja", a unutar svake cjeline gradivo je složeno kronološkim redom

U povodu Međunarodnog dana arhiva, Državni arhiv u Pazinu i ove se godine, 12. godinu zaredom, priključio ovoj međunarodnoj manifestaciji. Obilježavajući ovaj dan, hrvatska arhivska zajednica različitim kulturnim i promotivnim programima potiče i razvija svijest javnosti o arhivskom gradivu kao izuzetno vrijednom i bogatom spomeničkom blagu te ukazuje na važnost zaštite pisane kulturne baštine.

Ove je godine međunarodni dan arhiva posvećen sadržajima pod zajedničkom temom "Katastrofe u arhivima".

U skladu s temom Državni arhiv u Pazinu priredio je virtualnu izložbu pod nazivom "Prirodne nepogode i zarazne bolesti na području Pazinštine". Autorice izložbe su Maja Milovan i Mirela Mrak koje predstavljaju zanimljive izvratke iz arhivskog gradiva vezane za razne prirodne nepogode (tuče, suše, požari, poplave i slično), zarazne bolesti (tifus, sifilis, kolera, šarlah, tuberkuloza, hripavac i drugo) te životinjske nametnike (bruceloza, slinavka i šap, goveđa kuga) koje su zadesile područje Pazina i Pazinštine tijekom 19. i 20. stoljeća.

Ovim se zainteresiranoj publici na uvid pružaju razmjere djelovanja samih katastrofa i nepogoda, koje su u većini slučajeva prouzročile veliku glad, bijedu i neimaštinu lokalnog stanovništva.

- S obzirom na veliku količinu gradiva pohranjenog u Državnom arhivu u Pazinu, prilikom postavljanja izložbe fokusirali smo se na područje Pazinštine i područja koja su tada teritorijalno pripadala Pazinu. Uzele smo vremenski okvir od dva stoljeća, 19. i 20. stoljeća. Željele smo, među ostalim, potaknuti naše korisnike na istraživanje povijesti koja je danas posebno zanimljiva zbog pandemije koja nas je nedavno pogodila.

Naglašavamo da se u pazinskom arhivu, kako za Pazin tako i za područje čitave Istre, može pronaći čitav niz arhivskih dokumenata slične tematike, kaže Maja Milovan.

Izložba je tematski podijeljena u tri glavne cjeline: "Prirodne nepogode i požari", "Zarazne bolesti" i "Bolesti životinja", a unutar svake cjeline gradivo je složeno kronološkim redom. Najstariji dokument na izložbi datira iz 1805. godine, a riječ je propisanim kaznama za prekršitelje zakona o zaraznim bolestima.

Najnoviji su prikazani dokumenti i fotografije poplave koja je 1993. zadesila Pazin. Na izložbi su predstavljeni dokumenti različitih sadržaja, ali većina se odnosi na razne molbe za pomoći, najčešće u vidu novčanih pomoći, zbog prirodnih nepogoda. U tom su pogledu predstavljeni i dokumenti u kojima se opisuje velika glad i neimaština na Pazinštini, primjerice ona iz 1904. godine uslijed nepovoljnih prirodnih okolnosti, što najbolje govori sljedeći zapis: "Biednome pučanstvu pripravlja se žalostna jesen i crna zima, te ga čeka najveća nevolja i glad, pošasti i pomor, koje su obične posljedice oskudice i biede".

Godine 1899. jedan općinski poglavar traži pomoć od Visokog kraljevskog namjesništva u Trstu potporu za stradajuće pučanstvo uslijed elementarnih nepogoda kroz "zlokobnih niza zadnjih 5–6 nezgodnih i gladnih godina".

- Među zanimljivijim je prikazanim dokumentima gradivo arhivskog fonda Pazinske knežije iz kojeg su prikazani izlošci vezani uz liječenje škrljevskog sifilisa u Gračišću 1825. godine te podaci o improviziranoj bolnici u Gračišću organiziranoj za potrebe liječenja spomenute bolesti što se, nažalost, vrlo lako može usporediti s današnjim improviziranim bolnicama za liječenje pandemije COVID-19.

Istaknuli bismo i arhivski zapis iz 1930. godine koji svjedoči o doktoru, vrsnom poznavatelju kuge i kolere Gioseffi Mauru, rodom iz Pazina.

U gradivu nailazimo također na zanimljive grafikone i tabele u kojima se točno može vidjeti i pratiti broj oboljelih od različitih zaraznih bolesti u Kotaru Pazin, dodaje Mirela Mrak.

Kada je riječ o dokumentima koji prikazuju bolesti životinja, na izložbi su predstavljene informacije o raznim veterinarsko-sanitarnim mjerama za suzbijanje bolesti, na preporuke koje precizno opisuju što treba napraviti dođe li do zaraze (zabrana prodavanja zaraženih životinja, izolacija...) ili tomu slično.

- Cjelokupno se gradivo prikazano na izložbi sastoji od zapisa i fotografija pohranjenih u Državnom arhivu u Pazinu. Iz fundusa knjižnične građe Državnog arhiva u Pazinu predstavljen je izbor članaka s foto-prilozima iz dnevnih novina Glas Istre, vele.

Predstavljeni se članci odnose na velike poplave koje su zadesile Pazin i Pazinštinu 1964., 1974. i 1993. godine. Na izložbi su prikazana 124 izložaka, digitalizaciju je izloženog gradiva izvršio Jakov Kmet, a tehnički urednik izložbe je Sebastijan Legović. Fotografije su iz obiteljskih albuma obitelji Guštin, Gržetić i Pavlov iz Pazina. Lekturu legendi i teksta o izložbe odradila je Maja Milovan, napominje Mirela Mrak, ravnateljica Državnog arhiva u Pazinu i suautorica ove zanimljive izložbe.